

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 309. Qualiter responsio ad præcedentem quæstionem extendenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

rem perire emptori, ac si is ejus dominus esset, ut pote quod non significat illum esse dominum etiam per fictionem juris; sed solum, quod sicut res ei periret, si esset dominus, ita etiam pereat ei ex eo, quod debitor sit. Quod verò apud Hebraeos, Græcos aliàsque gentes periculum & commodum rei venditæ ante traditionem non poterat esse penes emptorem, exinde erat, quod hunc contractum voluerunt re, id est, traditione perfici, & non solo consensu, pro ut statuerunt leges Romanæ. Muller, *loc. cit.* Porro licet res pereat emptori, & liberetur venditor, hic tamen actiones sibi competentes propter rei interitum, amissionem, deteriorationem; v. g. contra furem rei vindicationem conditionem furtivam, actionem furti, aut eum, qui rem deterioravit, actionem Legis Aquilia tenetur cedere emptori. §. 3. *Infl. h. t. l. 35. §. 4. ff. de contrab. empt. l. 31. ff. de act. empti.* Muller, *loc. cit. Lit. β. §. seq.* Lauterb. *l. c. §. 5.*

Quæst. 309. Qualiter responsio ad præced. quæst. extendenda?

Resp. sequentibus ferè modis. Primò: ut locum habeat, etiam si conditio resolutive sit addita. *l. 20. §. 1. ff. de præscript. verb. l. 3. ff. de in diem addit. l. 2. ff. de leg. commissor.* Lauterb. *in ff. de peric. & commod. §. 4.* cum, ut idem, hæc venditio sit perfecta, & partes purè consenserunt, & negotium statim esse obligatorium voluerunt, & emptor rem habeat certo pretio emptam. Secundò: si alius rem venditam velit retrahere jure protimiseos, & de eo lis sit, Lauterb. *l. c. citatis Scacc. de commerc. §. 1. q. 1. n. 478.* Tiraquel. *de retract. lin. fin. tit. n. 31.* Tertio: si venditor rem tradiderit, ejus verò dominium usque ad solutionem pretii sibi reservavit, Lauterb. *l. c. citatis Brunem. ad l. 8. ff. de peric. & commod. num. 8. & ahis.* Siquidem in hoc casu emptio quò ad essentiam & substantiam est perfecta; neque est conditionalis; cum hoc pactum reservatorium non respiciat ad contractus perfectionem, sed tantum ad complementum, ut effectus aliquo modo perfectus sit. Lauterb. *loc. cit. contra Carpz. l. 1. resp. 108. num. 9. & seq.*

Quæst. 310. Qualiter dicta responsio limitanda?

Resp. limitationes illius plures in ipsa responsione expressi. Dixi enim primò: *rei certa* & determinatæ: si enim res indeterminata vendita, periculum & damnum spectat ad venditorem, de Lugo, *d. 26. f. 14. §. unic. num. 218.* eum communi. Et hoc, quia contractus non censetur perfectus ratione periculi usque ad determinationem; v. g. si unum ex decem equis suis vendidit, & unus alterve pereat, perit venditori. Idem est, si simpliciter dolium vini; quorum plura habet, vendidit. Item si 10. modios frumenti, ejus plures cumulos vel horrea habet, non determinando cumulum vel locum, unde sumendum, vendidit. Item si certi generis individuum, nullum tamen determinando, emeris periculum & interitus est venditoris Muller, *loc. cit. th. 98. Lit. β.* Lauterb. *loc. cit. §. 21.* Ita etiam ut si omnes species ejusdem generis, quas venditor habuit, perierint, venditor obligatus maneat ad reddendum pretium, ut habet Lauterb. *loc. cit. citans Molin. d. 366. num. 3. Perez. in Cod. tit. de peric. & commod. num. 12.* cujus tamen contrarium insinuare videtur Castrop. *tr. 33. d. 5. p. 24. n. 6.* dum ait: quod si tamen vendidisset sub aliqua de-

terminatione; v. g. 10. modios tritici ex his, quos habet congregatos, ut ab hac obligatione excusetur, debent omnes (intellige, modii apud illum in unum congregati cumulum) absumi. Unde infertur quod si omnes absumpti sint fortuito, periculum & damnum seu amissio pretii sit penes emptorem. Quod certò est apud illum, si unam ex speciebus illis signaverit; cum illa signatio sit loco traditionis. *l. 14. §. 1. ff. de peric. & commod.* Faber, *in rational. tit. cod.* Carol. Molina, *in c. tit. cod.* & Tulden. *ibid. num. 8.* quos citant & sequuntur Muller. & Lauterb. *LL. cit.* De cætero si res determinata vendatur, sed alternativè seu sub disjunctione; v. g. dolium certum vini rhenani, vel dolium vini Mosellani, live venditor jure ordinario, live emptor ex conventionione habeat electionem, id juris est, ut una perempta, altera sit præstanda. Muller, *cit. th. 98. Lit. v.* utraque autem ante electionem pereunte diversis temporibus, periculum illius quæ prius perit, ad venditorem, illius, quæ posterius perit, periculum ad emptorem spectat; unà enim pereunte, altera superstes jam determinatè debebatur emptori, non secus, ac si primitus sola fuisset in obligationem deducta. utraque autem simul seu eodem tempore pereunte, damnum unius est emptoris, & hic pretium illius debet venditori. Molin. *d. 366. num. 10.* Pirh. *h. t. num. 52.* Lauterb. *l. c. §. 22.* Muller. *l. c. Tulden. l. c. num. 5.*

2. Dixi secundò: *venditione facta ad corpus*: qualiter facta dicitur, quando res constans pondere, numero, mensura venditur per modum totius sine mentione ponderis, numeri, mensuræ; v. g. vendo tibi hoc dolium vini, hunc gregem ovium. Quæ etiam dici solet venditio per aversionem, eò quod illico avertat periculum ad venditorem in emptorem. Si enim res talis venditur ad quantitatem, ante annumerationem, ad mensuram, appensionem, periculum est venditoris, & tenetur is pretium, si quod ei solum restituit, *l. quod sæpe. §. in his. ff. de contrab. empt. l. cum convenit. C. de peric. & commod. rei vendit. de Lugo. l. c. num. 218.* Covar. *c. 3. præst. num. 7.* Molin. *d. 366. Rebell. l. 9. q. 35. num. 5. Less. l. 2. c. 21. du. 12. num. 96.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 17. §. 2. num. 11.* & alii, quos citat & sequitur, Castrop. *l. c. num. 5.* Lauterb. *l. c. §. 13.* cujus ratio redditur *cit. l. quod sæpe*, nimirum, quod quando res ad mensuram emittitur, censetur semper tacite hæc conditio emptæ: si ad mensuram, annumerata, ponderata; ac proinde prius contractus non est perfectus, nec constat quid, quale quantumve veniat. Lauterb. *loc. cit. secus tamen est, & periculum erit emptoris, si res talis ante mensurationem &c. fuerit tradita; eò quod tunc dominium per illam traditionem translatum in emptorem.* Lauterb. *§. 16. citans l. 2. c. de peric. & commod. & ibi Barbof. n. 5. Trentac. resol. 3. n. 4.* uti etiam si ante mensurationem res quidem facta est deterior, ejus tamen pretium decrevit, damnum non ad venditorem, sed ad emptorem pertinere dicit §. 18. citans pro hoc Trentac. *resol. 5. num. 8.* Molin. *d. 366. num. 4.* de Lugo. *d. 26. n. 118.* ubi tamen is de hoc nihil. Sic etiam censetur venditio facta ad quantitatem referendo & restringendo pretium ad mensuram dicendo; v. g. vendo tibi totum gregem, & pro qualibet ove dabis tres florenos. Vendo totum dolium vini, & pro quavis amphora dabis solidum. Vendo totam cistam sacchari, & pro quavis libra dabis florenum. Vel etiam dicendo: vendo ex hoc dolio 10. amphoras: ex hoc cumulo tritici 10. modios, pro singulis dabis florenum.

Vel